

4. Чечельницький С.И. Визуальная экология в применении к исследованию архитектурной среды. Постановка проблемы // Харків: Традиції та новації у вищійхудожньо-архітетурнійосвіті. – 2008.- Вип.1,2,3 – с.261-264.
5. Лазарева И.В. Восстановление нарушенных территорий для градостроительства/ И.В. Лазарева.-М,: Стройиздат.-1972.-135с.
6. Круглый стол «Использование терриконов». Донецк: ДонНАБА. – 13.12.2011.- 21с.
7. Почему финны живут в чистоте... Донецк: Труд№24(1135) – 30.03.2012.

Анотація

Розглянуто можливості формування екопоселень в Україні з урахуванням факторів, що впливають на екологічний стан навколишнього середовища та життєдіяльність населення.

Ключові слова: екологізація, сталий розвиток, стійке місто, екопоселення, пасивний дім, Донбасс.

Annotation

The possibilities of the formation of eco-villages in Ukraine, taking into account factors that affect the state of the environment and the livelihoods of the population.

Keywords: greening, sustainable development, sustainable city, ecovillage, passive house, Donbass.

УДК 711.168

Є. Г. Казакова

*студентка 6 курсу кафедри інформаційних технологій в архітектурі
архітектурний факультет КНУБА*

ПРОБЛЕМИ РЕКОНСТРУКЦІЇ МАЛИХ ІСТОРИЧНИХ МІСТ

Анотація: в роботі проведено дослідження проблеми реконструкції саме малих історичних міст, на які приділяється найменша увага, але які мають не менш цікаву історію та культурно-історичну спадщину. Розглянуто головні проблеми та їх наслідки під час реконструкції.

Ключові слова: реконструкція, реставрація, культурно-історична спадщина, історичні квартали, збереження, відновлення.

В сучасних умовах вітчизняне містобудування поступово починає змінювати свої принципи дослідження та переходити на нову ступінь урбаністичного підходу до вирішення питань розвитку міських поселень.

Сьогодні проблеми реконструкції міст, в тому числі і малих, починають аналізувати за допомогою складання нової моделі їх сталого розвитку.

Проблеми реконструкції малих історичних міст є такого характеру:

Містобудівні, соціальні, економічні, політичні, адміністративні.

До містобудівних проблем належать:

Транспортна інфраструктура; підвищення кількості населення, а значить урбанізація центру міста; мало етажна історична забудова в центрі міста; відсутність охоронних зон пам'ятників, комплексної охоронної зони; відсутність чітко визначених доміант та композицій в містобудуванні; відсутність збережених історичних будівель та споруд; відсутність визначеної функції центральної частини міста.

До соціальних належать:

Екологічні, які безпосередньо впливають на людину; соціально-економічні, які визначають матеріальні ресурси та умови існування та розвитку суспільства; культурні, які впливають на розвиток свідомості.

До економічних належать:

Недостатня кількість ресурсів та недостатня їх визначеність; недостатня кількість фінансування.

До політичних належать:

Нестабільність політичної ситуації в країні; віддання переваги в реконструкції більш визначних міст та пам'яток архітектури, що залежить також від політичної ситуації в країні.

Адміністративні:

Нестабільність керівництва міста; відсутність у керівників місцевих органів влади необхідних знань з основ інвестиційного менеджменту та практичних навиків із стратегічного планування; примарне уявлення, що лише наявність фінансових ресурсів, а не вміння управляти цими ресурсами, дасть можливість вирішити всі місцеві проблеми; неспроможність забезпечити відповідним напрямком та координацією інвестиційними процесами на місцевому рівні; невміння вести ділові переговори, що іноді перетворюються в навчальний семінар, де навчання проводять інвестори, замість того, щоб робити свій бізнес за підтримки місцевої влади.

В статті пропонується розглянути деякі пропозиції щодо вирішення цих проблем:

1. По-перше, необхідно серйозно переглянути статут міста, проаналізувати, чи відповідає він вимогам сьогодення, чи все врахувала територіальна громада при його написанні.

2. Можливо, по-новому необхідно подивитись на службові стосунки керівництва району. Якщо це місто районного підпорядкування, то які йому надані права і можливості. Чи використовується принцип субсидіарності при здійсненні повноважень? Чи враховується індикатор успішності виконання повноважень? Якщо використовується, то ким? Якщо не використовується, то чому? Потрібно серйозно підходити до податкової політики, до місцевих податків та зборів, комунальної власності і використовувати інвестиційну та історичну привабливість міста, можливості коротко- та довгострокового бюджету.

3. Необхідно використовувати можливості міжнародних організацій, зокрема, наприклад, земляцтва. Земляцтво повинно опікуватися своїм культурним та історичним надбанням, формувати його, пропагувати молодь, людей, які жили і живуть там сьогодні.

4. Необхідно використовувати ідеї, напрацьовані молоддю, талановитими земляками, щоб можна було вибрати із ста ідей одну, але таку, про яку сьогодні ще ніхто не знає.

5. Потрібно використовувати нову концепцію державної регіональної політики – вона напрацьована.

6. Підтримка проектів підвищення конкурентоспроможності регіонів, наприклад, міжнародний туризм.

7. Сприяння утворенню кластерів. На території міста функціонують певні підприємства. Є можливість створити кластери з харчової промисловості, переробної галузі, щоб ці кластери підняли свою економіку, а за рахунок цього підніметься економічний рівень й інших галузей в районі.

8. Сприяння залученню зовнішніх і внутрішніх інвестицій.

9. Соціально-економічна та екологічна реабілітація території.

10. Збереження та ефективного використання природної та культурної самобутності території.

11. Створення працездатної команди адміністрації, тобто управління процесом реалізації стратегічного плану. Але це повинна бути не на сто відсотків консервативна організація, вона повинна також змінюватися на основі професіоналізму, «вирощування місцевих талантів», які були б віддані ідеї створення належних умов життя у місті для пересічних мешканців. Ця ідея повинна прийти на зміну концепції виживання за будь-яких умов і за рахунок інших.

Важливе значення для впровадження організаційно-економічних та нормативно-правових методів управління соціально-економічним розвитком малих міст має Закон України "Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст" (2004 р.). Програма спрямовує діяльність на забезпечення позитивних зрушень в економічному та соціальному стані малих міст, поліпшення життєвого рівня населення, ефективного використання ресурсного та науково-виробничого потенціалу. Програма дає змогу органам місцевого самоврядування та органам виконавчої влади самостійно складати і реалізовувати плани відродження та розвитку малих міст з використанням для цього відповідної державної підтримки. Програма сприяє активному залученню до цієї роботи кадрів місцевих органів виконавчої влади, населення та суб'єктів підприємницької діяльності. Програмою визначені такі основні напрями діяльності:

- запровадження ефективних механізмів стимулювання соціально-економічного розвитку малих міст, у першу чергу депресивних;
- активне сприяння створенню високопродуктивних робочих місць у сферах господарювання та забезпеченню зайнятості населення;
- розвиток малого підприємництва, місцевої промисловості, оновлення технологічної бази виробництва;
- розвиток соціальної сфери малих міст;
- розвиток мереж та засобів сучасного зв'язку як однією з основних умов розвитку економіки малих міст;
- підвищення ролі територіальних громад, органів місцевого самоврядування в розробленні та виконанні програм розвитку малих міст;
- формування та відновлення складових частин екологічної мережі як основного природного елемента екологічної безпеки території.

Пріоритетні напрями покращення економічного становища малих міст встановлені з врахуванням типу малого міста. Для малих міст, що прилягають до центрів систем розселення (міста — супутники центрів систем розселення), — передбачено розміщення філіалів і цехів промислових підприємств, що виносяться за межі цих центрів. Для міст, що мають значні рекреаційний та оздоровчий потенціали (міста-курорти і санаторно-курортні та рекреаційні центри), планується забезпечити стимулювання розвитку курортних функцій, заборонити будівництво нових і розширення діючих промислових підприємств, не пов'язаних із задоволенням потреб відпочиваючих і населення малих міст та таких, що можуть негативно вплинути на природні лікувальні фактори. Для міст, що мають значні природний та історико-культурний потенціали (історичні, історико-архітектурні, культурні та туристичні центри), впроваджується розвиток туристичних функцій із збереженням і можливим господарським

використанням об'єктів культурної спадщини, захист довкілля. Для міст — центрів сільськогосподарських районів (адміністративні центри районів, центри низових локальних систем розселення, господарські центри місцевого значення) — впроваджується розвиток економічного потенціалу, пов'язаного з переробленням продукції сільськогосподарського виробництва, та соціальної інфраструктури з урахуванням можливостей обслуговування сільського населення, забезпечення водо-, газо-, і енергомережами, дорогами. Для монофункціональних міст (індустріальних і аграрно-індустріальних центрів) стає необхідним забезпечити стабілізацію соціально-економічного розвитку, здійснити структурну перебудову виробничої бази, вирішення екологічних проблем, пов'язаних з нераціональною господарською діяльністю, покращення виробничої і соціальної інфраструктури міст та створення умов для їх інвестиційної привабливості та розміщення високотехнологічних виробництв, раціонального використання місцевих природних і матеріальних ресурсів.

Висновок:

В малих історичних містах для вирішення проблем необхідним є:

1. Сприяння закладам освіти, університетським громадам проведенню фундаментальних та прикладних наукових досліджень з проблем місцевого та регіонального сталого просторового розвитку в контексті локальних і глобальних соціокультурних трансформаційних процесів;
2. Сприяння формуванню іміджу міста як міста знань, науки, інформації, культури і мистецтв;
3. Сприяння ландшафтному і архітерно-просторовому розвитку поселень та формуванню політики на місцевому та регіональному рівнях для захисту, регулювання та планування ландшафтів;
4. Сприяння формуванню інституцій громадянського суспільства як головних партнерів проектів сталого розвитку;
5. Сприяння плануванню муніципальної та регіональної соціокультурної політики, спрямованої на розвиток людини;
6. Сприяння розвитку соціально-просторової організації туризму в соціокультурному житті субрегіону;
7. Сприяння міжнародній співпраці.

Всі вище викладені проблеми і способи їх вирішення, на перший погляд, не мають прямого відношення до проблем архітектури і містобудування. Але це не так, будь яке питання питання з цієї статті знаходить своє особисте відображення в архітектурних проблемах, задачах, рішеннях. Цей зв'язок буде визначено в наступних публікаціях.

Список використаних джерел:

1. Реконструкция центров исторических городов: Сов.-фр. науч.техн. сотрудничество / В.Н. Белоусов, Н.Н. Бочарова, В.А. Васильченко и др. – М.: Стройиздат, 1987. – 225с.
2. Реконструкция крупных городов (методическое пособие для проектировщиков) Чайка А.С.
3. Реставрация памятников архитектуры: Учеб.пособие для вузов/ С.С. Подъяпольский, Г.Б. Бессонов, Л.А. Беляев, 2-е издание. – М.:Стройиздат, 2000. – 288с.
4. Закон України "Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст" (2004 р.)

Аннотация

В работе проведено исследование проблемы реконструкции именно малых исторических городов, на которые отводится наименьшее внимание, но имеют не менее интересную историю и культурно-историческое наследие. Рассмотрены основные проблемы и их последствия во время реконструкции.

Ключевые слова: реконструкция, реставрация, культурно-историческое наследие, исторические кварталы, сохранения, восстановления.

Annotation

The article studied the problem of the reconstruction small historic towns that are the most neglected, but which are with no less interesting history and cultural and historical heritage. Considered the main problems and their consequences during reconstruction.

Keywords: reconstruction, restoration, cultural and historical heritage, historic districts, preservation, restoration.

УДК 711.4-122

Ю. І. Єгоров

кандидат архітектури, доцент

Уманського національного університету садівництва

СТАН ФОРМУВАННЯ МЕТОДИКИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПОЗИЦІЙНИХ СИСТЕМ ІСТОРИЧНИХ МІСТ УКРАЇНИ

Анотація: на основі аналізу еволюції організації архітектурно-ландшафтного середовища узагальнено стан формування методики досліджень композиційних систем історичних міст України.

Ключові слова: методика досліджень, композиційні системи архітектурно-ландшафтне середовище, історичні міста України.